

Broedresultaat Slechtvalken NH Hotel Leeuwenhorst

Gab de Croock en Rob Jansson.

Voor het vierde jaar op rij was er weer een succesvol broedgeval van de Slechtvalken op de toren van NH Hotel Leeuwenhorst.

Echter het begon dit jaar heel anders dan voorgaande jaren. Na het broedseizoen van 2022 waren beide oudervogels nog lange tijd aanwezig op en rond de toren. In de maand oktober/november van dat jaar zagen we ons geringde mannetje (BHP), met een ander wijfje (EJB), geringd op de Maxima Centrale te Lelystad in 2019, op en in de nestkast. De periode daaropvolgend werden geen Slechtvalken op of rond de toren gesignaleerd.

Totdat in februari een nieuw mannetje (BSV), geringd in 2019 op de watertoren van Aalsmeer, met een nieuw ongeringd vrouwtje de nestkast kwamen inspecteren. Het mannetje bracht prooi naar het vrouwtje als huwelijksgeschenk en al snel werd een nestkuiltje in de kast gegraven. Wat er met de oudervogels van vorig jaar is gebeurd, is niet bekend. Ze kunnen bijvoorbeeld vogelgriep hebben gekregen door het eten van besmette vogels, of door andere oorzaken om het leven gekomen zijn. Uit vorenstaande blijkt wel dat er in de omgeving een groot aantal Slechtvalken aanwezig is en dat de toren van Leeuwenhorst in trek is als geschikte broedplaats. Ook op de toren van Radio Nora waren de hele zomer verschillende Slechtvalken aanwezig, die daar echter niet tot broeden zijn gekomen.

Eerste stappen op het rooster – foto: Rob Jansson

Tussen ongeveer 14 en 20 maart werden de vier eieren gelegd, die in dit geval niet alleen door het vrouwtje, maar ook veelvuldig door het mannetje bebroed werden. Op 23 april kwamen de eerste twee jongen uit het ei en een dag later het derde jong. Het vierde ei bleek later onbevruucht te zijn. Het is altijd weer een bijzonder schouwspel om, vooral de eerste periode, de volwassen vogels met hun vervaarlijke snavel subtiel de jongen te zien voeren met kleine stukjes vlees.

Gewogen voor het ringen – foto: Rob Jansson

Door overvloed aan prooimateriaal in de omgeving groeiden de jongen voorspoedig, zodat ze op 17 mei geringd konden worden. Het bleken twee mannetjes en één vrouwtje te zijn. De mannetjes waren van een gemiddeld formaat, maar het vrouwtje was zeer fors. Ze woog ruim een kilo, wat door onze vaste ringer, Martin Mollet, ook als zeer bijzonder werd bestempeld. Mogelijk heeft ze dit geërfd van moeder Slechtvalk die namelijk ook aan de grote kant was.

Ruim twee weken later durfden de jonge mannetjes de eerste stappen op het rooster te zetten, enkele dagen later volgde het jonge vrouwtje.

Op het rooster werden volop vlieg oefeningen uitgevoerd, wat een prachtig schouwspel is. Het is ook altijd maar afwachten of er één niet misstapt.

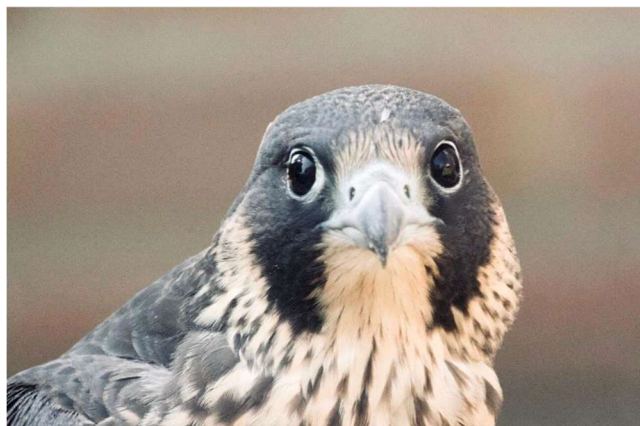
Dat bleek dus 5 juni: door omstanders

werden we gebeld dat er een jonge vogel op de grond zat. Het enige wat je dan kunt doen, is de vogel vangen en weer boven

op de toren zetten. De jongen worden namelijk op de grond niet gevoerd door de ouders. Op 7 juni was het weer raak, het jonge vrouwtje zat op een muurtje bij de toren. Hetzelfde laken een pak, het dier vangen en weer de toren oplopen en het terugzetten op de balustrade van de toren. Na enkele dagen konden de jongen dusdanig vliegen dat ze zelf weer de top van de toren konden bereiken.

Op dit moment zijn de jonge Slechtvalken geheel zelfstandig en worden ze regelmatig in de omgeving van Leeuwenhorst waargenomen.

2 fraaie portretten! Foto: Rob Jansson

Vlieg oefeningen op het rooster – foto: Jan Hendriks

**Rapport: analyse prooiresten
nestkast slechtvalken NH-Hotel
Noordwijkerhout.
Verzameld 14 mei en 21 juli 2023**

**Werkgroep Forensische Ecologie
Rapport WFE nr. 10
Ouderkerk aan de Amstel,
25 juli 2023**

Inleiding

Op 21 juli 2023 hebben Rob Jansson, Gab de Croock en Fons Bongers de slechtvalkneestkast op het terrein van NH Hotel Noordwijk Conference Centre Leeuwenhorst (NH Hotel Noordwijkerhout) ontdaan van de prooiresten die hier door de Slechtvalken sinds 14 mei 2023 waren achtergelaten. Ook rond de omgang van de toren en rond de voet van de toren is gezocht naar prooiresten. Alle prooiresten zijn verzameld. Daarna zijn de prooiresten door Fons Bongers uitgezocht op prooi-soort en aantal prooidieren.

In de periode tussen maart 2023 en het ringen van de 3 jongen op 14 mei zijn diverse prooiresten verzameld door met name Rob Jansson. Ook die prooien zijn op naam gebracht en in dit rapportje vastgelegd.

Methode

1. De partij prooiresten is uitgezocht, gescheiden naar prooi-soort. Per prooi-soort is het aantal prooidieren vastgesteld. Voor het vaststellen van het aantal prooidieren zijn de volgende regels gehanteerd:
2. Van de tamme duiven zijn kweekringen verzameld (19 stuks). Bij de prooiresten is van de tamme duiven ook het aantal gordels (linkervleugel – opperarmbeen – borstbeen – opperarmbeen – rechtervleugel) geteld, aangevuld met het aantal losse opperarmbenen van tamme duiven. Dat leverde een totaal van 22 duiven op. Aangevuld met 8 verzamelde duiven in mei.
3. Van de Spreeuwen zijn de hand- en staartpennen verzameld. Daaronder bevonden zich 20 één na buitenste handpennen (de grootste), en vier (bijna) volledige prooidieren. Aldus is het aantal van 24 bepaald. Aangevuld met twee prooiresten bij het ringen van de jongen leverde het totaal van 26.
4. Van de Grote Bonte Spechten zijn de resten van 3 linkervleugels gevonden. Corresponderend met drie prooidieren.
5. Met een metaaldetector is de hele massa prooiresten gecontroleerd op het voorkomen van stalen of aluminium ringen van vogeltrekstations. Er zijn er geen aangetroffen.

Grote Bonte Specht: de resten van (minimaal) 3 linker vleugels. De onderste baan zijn staartpennen van een Grote Bonte Specht.

Spreeuw: 20 een na buitenste handpennen van de linkervleugel van een Spreeuw. Dus minimaal 20 prooivogels. Vermeerderd met 4 complete prooidieren leverde dit de 24 Spreeuwen op na het ringen van de jongen. Het overgrote deel van de Spreeuwen wordt gevormd door eerstejaars vogels, gepakt kort na het uitvliegen.

Huismus: de resten van 3 linker vleugels. Dus minimaal 3 prooivogels. In ieder geval 1 volwassen en 1 eerstejaars Huismus.

Van links naar rechts: een handpen, een armpen en 2 staartpennen van een Witte Kwikstaart.

Drie jongen van 2023 tijdens het ringen op 14 mei 2023.

Het aanbrengen van een van de twee Goudplevieren, op 10 maart 2023 .

Man links en vrouw rechts, hoogstwaarschijnlijk met de Rosse Grutto.

Verschillende onderdelen van een Watersnip zoals die als prooirest kunnen worden aangetroffen. De kleurige pennen zijn staartpennen. Zeer herkenbaar voor Watersnip als prooi..

Prooiresten, verzameld bij het ringen van de jonge slechtvalken op 14 mei 2023 en het schoonmaken van de nestkast op 21 juli 2023.

Noordwijkerhout, NH-Hotel

Nr	Soort	Van maart tot het ringen vd jongen op 14-05-2023	Tijdens schoonmaak 21-07-2023	Totaal	% van N	Gewicht prooi	Gewicht prooi-soort	% van totaal gewicht
1	Gierzwaluw	1	1	2	2%	38	76	0,4%
2	Goudplevier	2		2	2%	214	428	2,3%
3	Groenling	1		1	1%	28	28	0,2%
4	Grote bonte specht		3	3	3%	75	225	1,2%
5	Grutto		1	1	1%	285	285	1,5%
6	Houtsnip	3		3	3%	310	930	5,1%
7	Huismus		3	3	3%	32	96	0,5%
8	Kauw	1	1	2	2%	246	492	2,7%
9	Kievit	2		2	2%	200	400	2,2%
10	Koekoek	1		1	1%	110	110	0,6%
11	Kokmeeuw	1		1	1%	280	280	1,5%
12	Merel	4	1	5	5%	100	500	2,7%
13	Rosse grutto	1		1	1%	345	345	1,9%
14	Spreeuw	2	24	26	29%	75	1.950	10,6%
15	Tamme duif	8	22	30	33%	375	11.250	61,2%
16	Tureluur		1	1	1%	115	115	0,6%
17	Turkse tortel		1	1	1%	150	150	0,8%
18	Visdief	1		1	1%	120	120	0,7%
19	Watersnip	2		2	2%	105	210	1,1%
20	Wintertaling	1		1	1%	300	300	1,6%
21	Witte kwikstaart		1	1	1%	24	24	0,1%
22	Zanglijster	1		1	1%	75	75	0,4%
	Totaal	32	59	91	100%	Gem 202 gr	18.389	100,0%

Het gemiddelde gewicht van de prooien bedraagt ongeveer 202 gram, aanmerkelijk minder dan die uit 2022 (253 gram). Verhoudingsgewijs pakten de valken meer Spreeuwen en minder tamme duiven in de periode dat er opgroeiende jongen waren (vanaf het ringen op 14 mei).

Tamme duif is, zoals op veel plaatsen in Nederland een soort die een substantieel deel levert van het gewicht aan voedsel voor Slechtvalken als broedvogel. Zo ook in Noordwijkerhout 2023. Zoals op andere plaatsen nabij de kust profiteren ze ook van de seizoenstrek van steltlopers. Omdat we erin zijn geslaagd veel prooiresten te verzamelen, hebben we ook de resten gevonden van prooisorten die met een lage frequentie zijn gepakt.

De drie jonge Slechtvalken zijn vooral gevoed met Spreeuwen en tamme duiven. Met ruim 70% van het prooigewicht hebben zij het broedsucces voor een belangrijk deel bepaald.

Ouderkerk aan de Amstel, 25 juli 2023

Foto titelblad: hand- en staartpenen van de Koekoek. Een niet alledaagse prooi van een Slechtvalk.

De foto's van veren zijn van de hand van Fons Bongers. De overige zijn gemaakt door Rob Jansson, deels als still van de webcamera.

